

ARBETARMAKT

Svensk sektion av F5I – Förbundet för Femte Internationalen

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 201 (11/05) - 050606

arbetarmakt.com

Innehåll

- Inför ESF: Förlamning
- Lyckat torgmöte mot NATO:s möte
- Reaktionen på Arbetarmakts och Revolutions torgmöte
- Intervju med Dita Sari
- ROKS och "könskriget"
- Det franska nej

Inför ESF: Förlamning

Europas Sociala Forum (ESF) har låtit en möjlighet att bryta ny mark i centrala och östra Europa gå förlorad. Förberedelsemötet i Prag 13–15 maj kunde ha fokuserat på de omedelbara strider som den europeiska arbetarklassen står inför och samordna dessa strider.

Den förberedande församlingen, som har möte en gång i kvartalet, samlades för första gången i ett före detta stalinistiskt land. Därför deltog ett rekordstort antal delegater från dessa länder.

Vi fick höra redogörelser om arbetare som utsugs åtta gånger mer än deras systrar och bröder i väst, minoritetsgrupper, som romerna, som lider av 90-procentig arbetslöshet och fysiska angrepp av fascister och statskontrollerade fackföreningar och NGO-grupper från väst som organiserar rivaliserande 'sociala forum'.

Säkerhetspolisen i Tjeckien övertalade till och med stadsfullmäktige i Prag att i sista minuten dra tillbaka sitt erbjudande om lokaler på grund av att ESF är "mot globaliseringen och extremt vänsterinriktat".

Mötet ägde också rum vid en lämplig tidpunkt:

- Ledande aktivister och organisationer inom ESF – speciellt i Frankrike – spelar en framträdande roll i kampanjen för en nej-röst i folkomröstningar om EU:s grundlag.
- Upp till 300 000 människor – till övervägande del ungdomar – väntas komma till Skottland för att protestera mot G8 i juli.
- Offensiven mot rättigheter och offentlig service i Europa – Lissabonagendan – tilltar alltmer.
- Sist men inte minst aktualiserar ockupationen av Irak det brådskande behovet av solidaritet med och stöd till alla de som bekämpar imperialismen.

Förbundet för Femte Internationalen bidrog med en rad sammanhängande politiska förslag som kulminerar i maningen att bilda en stående paneuropeisk samordning av kampen.

Kamrater från F5I spelade också en aktiv del i den tjeckiska organiseringskommittén och föreslog att dagordningen, för en gångs skull, skulle röra sig bort från den strukturlösa pratförsamling som

brukar vara det vanliga. Det gjordes en tidsplanering med plats för diskussion av de stora politiska frågorna, solidaritetsarbete, beslutsfattande och bildandet av en stående samordning. Dagordningen skickades ut till alla en månad i förväg.

Men allt var förgäves.

Alla försök att omvandla ESF till ett forum för diskussion av viktiga strider och erbjuda en strategi och en ledning blockerades. Våra förslag hindrades med de vanliga byråkratiska metoderna som döljer sig bakom en frihetlig fasad. Dessa metoder får ESF:s anspråk på demokrati, genomskinlighet och öppenhet att framstå som ett skämt. På samma sätt som i de reformistiska fackföreningar som dominerar ESF, har alla den formella rätten att avge sin åsikt – så länge de förblir maktlösa att förändra något.

Dagordningen lades utan vidare ceremonier åt sidan. Diskussionen om de sociala rörelsernas församling – det enda organet inom ESF-processen som kan fatta beslut – togs bort. Krav på att hålla sig till den utskickade dagordningen avvisades. Presidiet gick bara vidare med den ledande klickens dagordning.

Chansen att föra in erfarenheter och angelägenheter från arbetare och sociala rörelser i Östeuropa missades med avsikt. Avskedade arbetare från den förbjudna fackföreningen ZOOP i Slovakien – som nyhetsbrevet rapporterat om tidigare – fick motvilligt rätt att tala i några minuter, samtidigt som fackbyråkrater från Frankrike och Italien fick tala så länge de hade lust.

Gång på gång blockerades förslag till aktioner eller tydliga politiska ståndpunkter genom veto.

- Vår resolution mot EU-ländernas krig, ockupationer och koloniala projekt, vilken krävde omedelbart tillbakadragande av trupper från Irak och Tjetjenien accepterades, men "glömdes" senare bort under sessionen med återrapportering och förklarades sedan av presidiet vara ogiltig.
- Den internationella ungdomsorganisationen Revolution lade fram ett förslag om en ungdomsförsamling vid ESF i Aten 2006. Det accepterades i en workshop, men presidiet vägrade läsa upp den inför plenarmötet.
- Vår antirasistiska resolution mot all kontroll av invandring och 'antiterroristiska' lagar, och för fullständiga politiska rättigheter, inklusive rätten till självförsvar, för invandrare, möttes av veto från en enda delegat – som vägrade ge någon som helst motivering.

Mötena var inte någon dialog, inget utbyte eller någon debatt, utan en rad dödligt tråkiga monologer. De saknade varje syfte, eftersom alla vet att de verkliga besluten fattas av ett antal av ingen valda 'informella' ledare.

Dessa ledares organisationer har namn även om de sällan uttalas: CGIL, Rifondazione Comunista, franska kommunistpartiet och CGT. Deras representanter försvarar inte sina många miljoner medlemmars intressen, utan intressena hos Europas arbetarbyråkratier. De vill använda ESF som ett forum för sin politik och samtidigt förhindra varje struktur och beslut som kan göra dem ansvariga inför rörelsen.

Framför allt vill de ha fria händer för att ingå kompromisser med Europas härskande klasser. Rifondazione och Demokratiska Vänstern förbereder bildandet av en ny koalition med Romano Prodi, som övervakat Lissabonagendan och arkitekten bakom EU-konstitutionen. Franska kommunistpartiet vill gärna återkomma till regeringen som del i en ny vänsterallians.

I det avseendet är ESF snabbt på väg att bli en kopia av sin förälder World Social Forum, som skapades av Arbetarpartiet i Brasilien och vänsterliberi för Lulas socialliberala regering – socialistisk i ord, nyliberal i handling.

Dessa stora vänsterreformistiska krafter backas upp av ett antal medelklassgrupper som Attac, vilka letar efter en 'reglerad' kapitalism, istället för att bekämpa systemet.

De flankeras slutligen av en hel rad 'revolutionära' socialister i olika skepnader, såsom

Internationella Socialistiska Tendensen (brittiska SWP, tyska Linksruck m.fl.) och Fjärde Internationalen (franska LCR m.fl.). Dit hör även fackliga gräsrotsaktivister som COBAS och SUD, som är beredda att behålla enheten med CGIL:s och CGT:s byråkrater på bekostnad av rörelsens framtid.

Dessa centrister och syndikalister hoppas att ESF-processen – på något sätt någon gång – ska tvinga dessa reformistiska ledare till vänster och omvandla dem till antikapitalister. För dem är det alltid för tidigt att ställa tydliga krav på reformisterna ifall det skulle framkalla en splittring – ända tills det, naturligtvis, plötsligt blir för sent!

Det som ingen av dem är beredda att erkänna och handla utifrån är att klasskampen inbegriper kamp mot de missledare som har avmobiliserat motståndet mot Lissabonagendan och att göra motstånd mot bildandet av socialliberala regeringar, vilka kan visa sig vara lika förödande som Blairs och Schröders.

En slutlig ironisk vändning kom när IST, som hade varit så upptagna med att blockera alla förslag om politisk diskussion, upptäckte att de glömt en punkt på sin egen dagordning. När fem minuter återstod, efter att datum och plats för nästa möte beslutats och de flesta delegater lämnat, uppmanade Chris Nineham de som var kvar att komma överens om att arbeta för en nej-röst i folkomröstningar om EU-konstitutionen.

Men detta hade tidigare blockerats av en NGO-grupp, det katolska Caritas. Därför var det bästa de kunde få en överenskommelse om att alla skulle arbeta för en nej-röst – utom att de som inte var överens skulle tillåtas arbeta för en ja-röst.

När allt kommer omkring ägde mötet rum i Kafkas stad!

Lyckat torgmöte mot NATO:s möte

REVOLUTION organiserade, tillsammans med Arbetarmakt, måndagen den 23 maj ett väl besökt möte på Sergels torg i Stockholm. Temat var mot NATO:s toppmöte och mot ockupationen av Irak.

Parollerna för dagen löd:

- USA ut ur Irak.
- Stöd den irakiska motståndskampen mot imperialismen.
- För en socialistisk motståndsrörelse som ett alternativ till det islamistiska och borgerligt-nationalistiska motståndet.

Första talaren, Gunnar från Revolution Stockholm talade om kampen mot ockupationen av Irak, varför vi måste stödja det irakiska motståndet och hur vi kan göra det samtidigt som vi lyfter fram ett socialistiskt alternativ.

Sedan bjöds det på humoristisk gatuteater där två REVO-medlemmar, Johan och Olle, bjöd på en uppskattad show i dialogform där Johan spelade George Bush och Olle en frågvis och kritisk person.

Sista talaren, Carolina från Arbetarmakt i Stockholm, talade om NATO-toppmötet och upprätthållandet av den imperialistiska världsordningen. Hon berörde bland annat kopplingen mellan det som händer i Irak och tilltagande motsättningar på andra håll i världen, såsom i flera sydamerikanska länder och argumenterade för ett antikapitalistiskt perspektiv på den antiimperialistiska kampen.

Avslutningsvis brände vi USA:s flagga som den symbol för imperialismen den är och skanderade lite slagord. Mellan 30 och 40 personer deltog under torgmötet. Reklam gjordes också för den antifascistiska demonstrationen på Sergels torg den 6 juni. Även nya REVO-pins såldes med motiv till stöd för det irakiska motståndet m.m.

Reaktioner på Arbetarmakts och Revolutions torgmöte

När Arbetarmakt och Revolution gick ut med information om det torgmöte organisationerna planerade att genomföra i Stockholm den 23 maj mot ockupationen av Irak med anledning av NATO:s toppmöte lät reaktionerna inte vänta på sig från olika stalinister som är involverade i den framväxande solidaritetsrörelse som stödjer det irakiska motståndet. Anledningen var en av parollerna som uppmanade till kampen för ett socialistiskt alternativ i motståndskampen, som ett alternativ till de islamistiska och borgerligt nationalistiska krafterna som idag leder motståndskampen. Vi fick genast utstå anklagelser om splittringsförsök, trots att vi uttalade oss i eget namn och inte i namn av någon av de kommittéer där andra grupper ingår.

Under debatten som fördes på Irakkommittéernas mejllista framstod det med all tydlighet vart skon klämdes. Anklagelser som att Arbetarmakt och Revolution skulle "agera som splittrare" eller "väljer att ställa sig utanför en reellt existerande enhetsfront" har såklart ingen grund. Där vi finns deltar vi i och uppmanar till byggandet av Irakkommittéer som kan involvera fler i solidariteten med det irakiska motståndet. I vår plattform fanns förutom den för stalinisterna så kontroversiella parollen även en paroll som uttryckte ett villkorslöst stöd till motståndskampen.

I sedvanlig anda reagerade stalinisterna i själva verket på att Arbetarmakt och Revolution väljer att föra fram ett annat perspektiv än den tvåstadieteori de själva anammar. Enligt detta stalinistiska synsätt innebär det ovillkorliga stöd man ger till motståndet dessutom att man inte ska komma med synpunkter på hur kampen mot imperialismen borde föras – åtminstone inte synpunkter som trotsar den statiska uppdelning av kampen i olika stadier som stalinisterna förespråkar. Enligt detta resonemang har kampen mot imperialistisk ockupation inget att göra med kampen för socialistisk revolution. Socialismen är som vanligt något som skall skjutas på framtiden och stalinisterna är oförmögna att se kopplingen mellan klasskampen och kampen för nationellt oberoende från USA-imperialismen. I praktiken betyder det att stalinisterna i sedvanlig anda verkar för en klassisk folkfront där arbetarklassens intressen skall underordna sig ett borgerligt eller småborgerligt ledarskap i kampen mot imperialismen. Därför ställer sig stalinisterna helt okritiska till många av de grupper som deltar i motståndskampen.

Även om Arbetarmakt och Revolution stöder Iraks kamp mot ockupationen och är beredda att alliera oss med andra krafter som verkar i samma riktning – med helt andra perspektiv än de vi har – så sticker vi inte under stol med vår förståelse för de uppgifter motståndskampen ställs inför. Vi har återkommande i vår propaganda argumenterat för behovet av ett socialistiskt motstånd och som en del av detta betonat betydelsen av involverandet av den irakiska arbetarklassen som en ledande motståndskraft som ett medel för att öka effekten av de slag man utdelar mot ockupanterna och för att säkra en definitiv seger över imperialismen. De stalinister som kallar detta en "splittringsstrategi" och anklagar oss för att motverka "nationell enhet" mot ockupationen bedrar sig. I själva verket är det just genom arbetarklassens kamp mot ockupationen som verklig enhet kan uppstå som skär igenom religiösa, etniska eller tillhörigheter baserade på klan och familj. Därtill pekar vi på att de problem som Irak lider av idag, efter decennier av krig och FN-sanktioner, är problem som på allvar enbart kan lösas med socialistisk planering och arbetarmakt. En socialistisk arbetarstat i Irak vore också det bästa medlet för att sprida kampen mot imperialismen och för social revolution till de omgivande arabländerna där i dagsläget reaktionära proimperialistiska regimer har makten.

Nu är vi långt ifrån ett sådant scenario idag. Socialistiska krafter åtnjuter förmodligen litet eller knappast något stöd i Irak idag som en konsekvens inte minst av att det irakiska kommunistpartiet kastade in handduken och idag samarbetar med ockupanterna. De stalinister som har någon sorts internationalistisk förankring och självständig kritik även mot motståndsgupper som är involverade i kampen hoppas möjligen att de genom okritiskt stöd till motståndet skall kunna ställa sig in. Arbetarmakt och Revolution anser att det enda sättet för socialister att återvinna förtroende som en seriös kraft i Irak går genom att dels involvera sig i motståndskampen men också peka ut ett alternativ, en framkomlig väg som inte kompromissar bort irakiska arbetares klassintressen. Det är

av denna anledning som vi kommer att fortsätta att propagera för ett sådant förhållningssätt inom solidaritetsrörelsen och särskilt lyfta fram denna aspekt inom ramen för våra egna interventioner, något som inte står i motsättning till ett samarbete kring en mer begränsad plattform med andra krafter.

Se även vår polemik mot den stalinistiska politiken i solidaritetsrörelsen:

www.arbetarmakt.com/texter/0503/kp_irak.php

Intervju med Dita Sari

När kamrater från Förbundet för Femte Internationalen och Revolution besökte Indonesien för att träffa kamraterna i den nybildade Revo-gruppen i Jakarta, fick de tillfälle att möta Dita Sari, för närvarande ordförande i PRD (Partai Rakyat Demokratik eller Folkets Demokratiska Parti) och berömd inom den antikapitalistiska rörelsen för sitt organiserande av textilarbetare i Indonesien. Det bör påpekas att Dita Sari är den som står för de politiska uppfattningar som redovisas i intervjun. De delas inte av Förbundet för Femte Internationalen.

Först frågade vi Dita Sari om hennes och hennes kamraters historia i kampen för att bygga upp och organisera i den indonesiska arbetarrörelsen.

Dita Sari gav sig in i politiken 1992 när hon var student vid universitetet i Jakarta. Där anslöt hon sig till en studiegrupp som bildades för att studera marxismen. Efter intensiva diskussioner kom gruppen till slutsatsen att de måste försöka komma i kontakt med och organisera arbetare. I den tidens Jakarta fanns det en arbetarklass och fattiga, men Dita Sari var speciellt intresserad av att organisera textilarbetare på östra Java.

De aktivister som senare blev PRD befann sig 1993 i en process där de försökte klargöra sina politiska perspektiv. De stod då i kontakt med australiensiska Democratic Socialist Perspective och det filippinska kommunistpartiet (maoister) liksom andra vänsterpartier och fackföreningar. De bröt med det filippinska partiet kring frågan om hur Indonesien ska definieras. Dita Sari och hennes kamrater såg Indonesien som ett efterblivet kapitalistiskt land i motsats till maoisternas uppfattning att det var ett halvkolonialt land (utifrån deras maoistiska uppfattning följde behovet att organisera bland bonderna). De diskuterade vid den tiden också organiserandet av fackföreningar och vilken typ av fackföreningar som behövdes.

PRD grundades 1994 och de fackföreningar som stod partiet nära följde med. En intern debatt ägde rum om huruvida fackföreningarna skulle ansluta sig till partiet enbart politiskt eller både politiskt och organisatoriskt. Debatten pågick till 1996 och resulterade i att facken enbart skulle ansluta sig politiskt. PRD skulle förbli ett kaderparti.

Den 8 juli 1996 organiserade PPPA (Indonesiska Arbetares Kampcenter), en facklig federation, en demonstration som krävde minimilön och organisationsfrihet. Det senare kravet var förknippat med krav på att stoppa militärens inblandning i det politiska livet. Därför blev svaret från regimen repression. Den 27 juli ledde protester mot arméns repression till spontana upplopp och sammanstötningar med polisen ägde rum.

PRD fick skulden för upploppen och blev i praktiken förbjudet. Partiets kontor förstördes av militären och dess aktivister och sympatisörer jagades och torterades. En häxjakt inleddes också mot de fackföreningar som förknippades med PRD. De anklagades i en våg av antikommunism för att vara mot islam. Repressionen slog hårt mot PPPA, som slutade fungera. Det fackliga arbetet fick utföras på lokalplanet. Det som återstod av PRD hjälpte till med att organisera fabriksbaserade kommittéer i Jakarta, Surabaya och Semarang (alla på Java).

Dita Sari var själv en av de ledare för partiet som greps efter att ha organiserat olagliga strejker och för att ha lett en demonstration med 20 000 arbetare. Hon dömdes till 8 års fängelse, men det sänktes till 6 år av en högre instans.

Det stora uppsving som skulle leda till Suhartos fall inleddes 1998. Det innebar för PRD:s del att partiet legaliserades och att fackföreningarna kunde konsolideras. Det blev lätt att organisera arbetare i facken, som hade en kongress i februari 1999.

Inför kongressen ombads Dita Sari att bli ordförande i Nationella Fronten för Indonesiska Arbetares Kamp. Efter att först ha svarat nej, eftersom hon satt i fängelse, tackade hon sedan ja. Den nya presidenten efter Suharto, Habibie, gav dock Dita Sari amnesti och hon släpptes. Vid PRD:s fjärde kongress valdes hon också till ordförande i partiet. Nästa kongress äger rum i juli nu i sommar och hon har för avsikt att avgå eftersom det inte är bra med samma ordförande både i parti och fackfederation. Sannolikt avgår hon som facklig ordförande men kvarstår som PRD:s ordförande.

Vi gick vidare med att fråga om vilka metoder Dita Sari och hennes kamrater använde när de organiserade arbetare före Suhartos fall och fram till nu. Hon berättade att hon hade befunnit sig i Pluid på östra Java, ett område där islam dominerar. Detta var i början av 1990-talet. Genom individuella kontakter och diskussioner inleddes arbetet. Hon frågade om hon kunde stanna hos arbetarna och välkomnades. I rum på 27 kvadratmeter sov och levde tre till fyra arbetare när de inte arbetade i fabriken. Diskussioner ägde främst rum efter arbetsdagen och i dessa diskussioner förklarade arbetarna de problem de hade i fabriken.

För att komma i kontakt med fler arbetare, tog Dita Sari och hennes kamrater kontakt med arbetare som gick av skiftet. I allmänhet flyttade Dari och aktivisterna runt, men när strejker ägde rum stannade de längre på samma plats.

Vid den tiden var fackföreningarna inte begränsade till en sector utan existerade inom olika områden. Bristen på kader och pengar ledde PRD till att kämpa för ett allmänt fackligt organ.

Vi gick sedan vidare och frågade om de metoder och strukturer som användes för att organisera på arbetsplatserna. Dita Sari berättade att fackföreningarna på en arbetsplats i allmänhet har ett arbetarråd där alla arbetare är representerade genom demokratiskt valda delegater och en legal struktur där det finns folk som förhandlar och talar med kapitalisterna. Den dubbla strukturen var ett svar på problemen med att fackliga organisatörer avskedades för sina aktiviteter. Kombinationen av 'illegala' arbetarråd och den legala strukturen innebar att organisationen stod starkare mot kapitalisterna och den legala delen blev bättre skyddad på grund av fackföreningens styrka.

Vi frågade också om huruvida fackföreningarna hade problem med byråkrati eller byråkratiska tendenser. Dita Sari sade att eftersom även de som representerar arbetarna i det legala rådet också väljs och kontrolleras av arbetarråden, kan fackföreningen genom sina demokratiska strukturer effektivt förhindra framväxten av byråkrati. Dita Sari säger att misstag givetvis begås. Sådana problem är oundvikliga men kontrollen från arbetarrådet är ett effektivt sätt att begränsa det och även en mekanism som innebär att arbetarna själva när som helst kan ersätta den valda delegaten.

Vi ville också fråga om finansiering och hur fackföreningarna får de medel de behöver för att fungera. Fackens inkomster är, enligt Dita Sari, huvudsakligen baserade på medlemsavgifter, vilket betyder att de är små. Arbetare i textilindustrin tjänar omkring 50 USA-dollar i månaden. Det nationella centra som bildades för att samordna fackliga aktiviteter på nationell nivå blev snabbt bankrutt på grund av kostnaderna för att organisera demonstrationer och kampanjer.

För närvarande försöker fackföreningarna få pengar genom NGO-fonder. En sådan NGO är American Center for International Labour. ACIL stödde PRD:s fackföreningar även om partiet är uttalade motståndare till kapitalism och imperialistisk utsugning. Den officiella uppfattningen var att "vi bryr oss inte och vi vill ge er stöd i förhandlingar". Erfarenheterna av att arbeta med NGO-grupper är emellertid inte utan problem. När partiet tryckte en tidning med en politisk, programmatisk deklaration, sa ACIL att de inte kunde fortsätta att finansiera en antiamerikansk organisation. Då sade PRD nej till fortsatt stöd eftersom det skulle innebära politiska restriktioner.

Bidrag från amerikanska NGO-grupper som ACIL fungerade emellertid i viss utsträckning som en källa till ekonomiskt stöd fram till 2003, då Bushs regering stoppade en stor del av stödet till

fackföreningar och istället prioriterade stöd till religiösa organisationer. De får fortfarande stöd av tyska NGO-grupper som FES, som drivs av socialdemokrater.

Frånsett den finansiering man erhåller från NGO-grupper, får man även ett visst stöd från australiensiska fackföreningar. De har också fått stöd från amerikanska och kanadensiska fackföreningar. En annan källa till stöd har varit kontakter med vänsterorganisationer. De får stöd från brittiska SWP liksom från Workers' Liberty. Även kampanjgruppen No Sweat! har gett stöd.

Dita Sari berättar också för oss om när Reebok erbjöd henne omkring 50 000 USA-dollar, vilket hon offentligt avböjde. Den viktigaste anledningen till att avböja var givetvis bolagets hyckleri. I sin motivering vittnade Dita Sari om hur hon själv bevittnat hur fabriksägarna vid Indoshoes Inti Industry på västa Java, som producerar för Reebok, hade trakasserat arbetarna och använt polisen mot dem. De låga lönerna och den grymma utsugningen som dessa arbetare utsätts för av de multinationella bolagen var anledning nog för att avböja priset.

Det nationella centralt förbundet för närvarande 85 fackföreningar. De kämpar med stora ekonomiska problem och skillnaden gentemot regeringens fack är skriande. Den senare har stora kontorsbyggnader, är välfinansierad och har många kontor på arbetsplatserna.

Under perioden framöver kommer hon att delta i protesterna mot G8 i Gleneagles i Skottland i juli. Där kommer hon att delta i ett möte om politisk islam som organiseras av Workers' Liberty.

Vi gick sedan vidare och diskuterade PRD:s perspektiv och politiska mål. Dita Sari berättade om förra årets försök att bilda en demokratisk front med ett minimiprogram av demokratiska krav innan valet. De har tidigare varit inblandade i liknande försök. Ett sådant var den kommitté mot förtryck av arbetare som krävde arbetslagstiftning 2002. Den föll emellertid samman, liksom en allians för arbetarenhet som krävde minimilön. För närvarande är PRD involverat i Folkets Enhetsallians som organiserar protester mot höjningar av bränslepriser.

Det är ett strategiskt mål för PRD att försöka skapa mer långlivade allianser. Internationellt stöder de försöken att bygga Socialist Alliance i Australien. De följer också utvecklingen i Filippinerna där Arbetarpartiet och Socialistiska Arbetarpartiet försöker övervinna sina skilda traditioner.

Vi frågar också Dita Sari om frågor som speciellt berör kvinnor i Indonesien idag. I de 85 existerande fackföreningarna finns det bara 5 till 6 som har kvinnliga medlemmar. De flesta kvinnor som aktivt är inblandade i organiseringen av fackföreningarna är sekreterare eller kassörer. Detta är ett uttryck för de problem som kvinnor i Indonesien står inför i mer allmän mening. Fler aktivt involverade kvinnor återfinns i de många NGO-grupper som översvämmar Indonesien.

Kvinnor i Indonesien har många problem. Barnsängsdöden är exempelvis den högsta i hela Sydostasien med 400 döda på 100 000 födsler (den lägsta siffran står Vietnam för). Endast 18 procent föder på sjukhus, jämfört med 96 procent i Vietnam. Nitton procent av kvinnorna är analfabeter, jämfört med 9 procent av männen. Åttio procent av kvinnorna lider av anemi och endast 18 procent har tillgång till rent vatten. Bristen på ordentlig infrastruktur leder regeringen till att argumentera för privatisering av vatten "för att ge alla tillgång" till det. Det är naturligtvis en nyliberal bluff.

Dita Sari berättade också för oss att 11 procent av kvinnorna är kända offer för våld i hemmet, vilket antagligen bara är en bråkdel av de verkliga förhållandena. De religiösa institutionerna spelar givetvis sin reaktionära roll och kvinnor har exempelvis angripits av katolska kyrkan i östra delen av Bali och i Aceh gäller sharialagar. Konsekvenserna har varit mycket negativa för kvinnor. I Aceh är huvudduk obligatorisk och kvinnor får inte gå ut under natten.

Kvinnor utgör enligt statistiken 44 procent av arbetskraften i Indonesien. Ibland är de en majoritet, speciellt i tillverkningsindustrin. Endast 7 procent av arbetarna är fackligt organiserade. Däri ingår även det 'gula' regeringsfacket, som påstår sig ha 4 miljoner medlemmar. Situationen blev mycket värre för kvinnor efter den ekonomiska krisen i Asien 1997–98 när omkring 800 000 arbetare förlorade jobbet enbart i textilindustrin. Men krisen slog hårt på många nivåer. Även transporter och

offentlig sektor, som domineras av manliga arbetare, drabbades hårt.

Vi frågade slutligen också om militärens roll i dagens Indonesien. Dita Sari förklarar att det fortfarande är så att den håller fast vid sina ställningar även om den formellt har förlorat en del av sina ställningar. Även om militären har flyttats ut ur parlamentet, är det fortfarande så att exempelvis marxismen är förbjuden på grund av trycket från militären. En fråga som ännu är olöst är att ingen militär som begått brott under Suhartos tid har dömts under den nya regimen.

Militarismen på Java antar många former. Den existerar i form av polisstyrkor som arbetar nära militären och även genom samarbete med och träning av civila grupper, framför allt extrema nationalistiska, islamska högergrupper. I några delar av Indonesien har militärens roll ökat sedan Suhartos fall. Interventionerna i Aceh och Maluku är uttryck för militärens försök att skydda sin roll som den enda beskyddaren av den indonesiska statens och den härskande klassens intressen. I Maluku tycks militären ha en direkt roll i skapandet av den sekteristiska konflikten mellan kristna och muslimer, en konflikt som lett till tusentals döda sedan årtusendeskiftet. Jihadarmén i Maluku, som är ansvarig för många av dessa dödsoffer och som består av omkring 1 000 kämpar, tränades och beväpnas tidigare av militären.

Vi kommer nu till slutet av intervjun. För närvarande består PRD av 500 kadrer, är i färd med att utveckla sina politiska perspektiv och arbetar med att anta någon form av övergångsprogram. En fråga som ständigt kommer upp i diskussionerna gäller perspektivet och vilken alternativ politik PRD ska ha. Med PRD:s perspektiv för den indonesiska revolutionen, som innebär att den måste fullborda sin demokratiska fas innan den inträder i nästa. Dita Sari anser att ett övergångsprogram antagligen måste innehålla någon form av kompromiss för att ge den kapitalistiska regeringen viss tid för att industrialisera landet ännu mer.

ROKS och "könskriget"

"Könskriget", SVT:s dokumentär om Riksförbundet för Kvinnojourer i Sverige, ROKS, har skapat stora reaktioner i media, mestadels negativa. Framförallt borgerliga skribenter har rasat mot både ROKS och "extremism" i allmänhet, medan folk till vänster har haft en tendens att hamna i försvarsställning och försvara det viktiga arbete kvinnojourerna bedriver samt föra fram mer eller mindre välgrundade anklagelser mot SVT för att göra vinklade eller rent av förfälskade reportage. Mycket av debatten har handlat om påståendet att män är djur – ett påstående som har polisanmält från kristdemokratihåll.

ROKS förnekar att detta är deras uppfattning och försöker bortförklara att ordföranden von Wachenfeldt alls har sagt det – utskriften av den oredigerade intervjun verkar dock klargöra att det var sin egen uppfattning hon gav uttryck för. Några kvinnojourer har efter programmet brutit sig ur ROKS och gått med i Sveriges Kvinnojourers Riksorganisation (SKR). Vad vi inte har sett i media är dock en hållning som förenar en marxistisk kritik av den uppenbarligen felaktiga och skadliga ideologi som dominerar bland ROKS ledande kretsar med ett försvar av kvinnojourernas nödvändiga arbete med misshandlade kvinnor.

Inte ens Socialistiska partiets tidning Internationalen eller Rättvisepartiets tidning Offensiv lyckas föra fram en socialistisk linje, även om Offensiv går så "långt" som att påpeka att de förespråkar vård för kvinnomisshandlare.

Det är uppenbart att i ramaskriet mot ROKS döljs även krafter som är fientliga till kampen för kvinnofrigörelse och som vill avskaffa stödet till kvinnojourerna – bland annat vill moderaterna i Umeå stryka det kommunala stödet till kvinnojourerna. Detta kan dock inte betyda att socialister bör tona ner sin kritik av den radikalfeministiska ideologi som dominerar i ROKS ledande kretsar, och som är ett stort hinder på vägen att samla en radikal kvinnofrigörelse.

Enligt den så kallade radikalfeminismen är kvinnoförtrycket det mest grundläggande förtrycket i samhället. Detta innebär att kvinnliga arbetare har mer gemensamt med sin kvinnliga chef än med

sina manliga arbetskamrater. Vissa – däribland en del av ROKS ledare, som man såg i dokumentären – går så långt som att anse att merparten av männen är att betrakta som förtryckare och mer eller mindre som fiender. Detta är förstås en effektiv barriär för att hindra att kvinnliga och arbetare kämpar tillsammans för sina gemensamma intressen.

Mäns kvinnomisshandel ses som ett i grunden medvetet och rationellt beslut för att upprätthålla sina privilegier. Medan marxister inser att män som grupp får vissa kortsiktiga ekonomiska och sociala fördelar av kvinnoförtrycket, anser vi att det ligger i manliga arbetares intresse på längre sikt att förena sig med sina kvinnliga kamrater för att kämpa mot allt förtryck och för kapitalismens störtande. ROKS avfärdar andra förklaringsmodeller till kvinnomisshandel – missriktade frustrationer från maktlösa arbetare, psykiska problem med mera – som på sin höjd undantag och ser det som en medveten strategi från män som vill behålla sina privilegier; en tämligen vulgär maktanalys även när den tillämpas på borgarklassen.

Ett viktigt inslag i dokumentären var den unga Caroline som enligt egen utsago mot sin vilja fördes till Norge för att hon enligt en kvinnojour var jagad av ett pedofilnätverk. Det har framkommit påståenden att historien är påhittad, men å andra sidan verkar den bekräftas i stort av Tove Smaadahl, ordförande för kvinnojourerna i Norge. I vilket fall kan man lätt se att den syn på misshandlade kvinnor som förs fram i programmet och som stöder sig på Eva Lundgrens forskning – där misshandlade kvinnor ses som helt nedbrutna, helt saknar självkänsla och börjar se världen med den misshandlade mannens ögon – lätt kan leda till att kvinnornas egna uppfattningar kommer i andra hand, att de måste tvångomhändertas för sitt eget bästa och att de inte ses som subjekt för sin egen frigörelse.

Uppfattningen ifrågasätts även i programmet av andra forskare och av några kvinnor som själv utsatts för långvarig misshandel. Synen leder också ROKS till att motsätta sig vård av misshandlande män, då män som sagt slår för att det ligger i deras intresse och vård skulle ta fokus från dem som förövare. Det framgår dock inte av programmet om von Wachenfeldt motsätter sig vård i allmänhet även för förövare av andra våldsbrott – även om det låter som om hennes resonemang leder ditåt.

Arbetarmakt anser alltså att kvinnojourerna gör ett viktigt och nödvändigt arbete med stöd till utsatta och misshandlade kvinnor, och vi motsätter oss att minska det offentliga stödet för deras verksamhet, men samtidigt är det nödvändigt att granska och kritisera alla felaktiga teorier som endast kan skada kampen för kvinnors frigörelse.

Det franska nej

Så Göran Perssons, Jacques Chiracs med flera socialdemokratiska, borgerliga och kapitalistiska ledares mardröm besannades: Fransmännen röstade nej till EU-konstitutionen. Detta innebär ju, om man ska följa reglerna, att hela konstitutionen faller, eftersom alla EU-länder måste godkänna den för att den ska gå igenom. Men som så ofta när den parlamentariska demokratin används på ett sätt som tenderar att hota kapitalintressena, blir frågan genast en fråga om att – för att tala med Brecht – härskarna får välja sig ett nytt folk.

Reaktionerna från de borgerliga och socialdemokratiska partiledarna har alla talat i den tonen: Maud Olofsson slog fast, att vi nu måste avgöra "vilken sorts nej" det var i Frankrike. Reinfeld kommenterade att processen nu ändå måste fortsätta och Persson sa helt enkelt att processen inte får bromsas upp, trots "signalen" från Frankrikes väljare. Vem tror att ett ja hade kommenterats på detta sätt? "Våra" politiker avslöjar sig återigen som hycklare.

Arbetarmakt och vår internationella organisation Förbundet för Femte Internationalen har deltagit i de internationella mobiliseringarna mot EU-konstitutionen, och vi hälsar det franska nej med tillförsikt. Samtidigt avvisar vi EU-motståndarnas nationalistiska argument om utträde ur unionen. Sådana paroller landar i slutändan i ett resonemang som säger att Europas arbetarklass skulle få det bättre om man kämpade för att försvara sin egen borgerliga stat gentemot EU-samarbetet. Vi

kämpar mot kapitalismens utsugning och löneslaveri oavsett om det sker i form av en europeisk union eller av inhemska kapitalister.

En del av denna kamp har varit kampen mot EU-konstitutionen. För oss klingar kapitalisternas ord om ökad frihet och flexibilitet falskt, för vi vet att konstitutionen bara än mer skulle ge ökad frihet för kapitalet och samtidigt stänga ute miljontals flyktingar i bygget av Fort Europa – och vi vet att den ökade flexibilitet man talar om bara gäller arbetarklassen. Med konstitutionen vill man forma ett EU bättre slipat för att möta konkurrensen från amerikanska kapitalister, och säkra möjligheten för framtida imperialistiska anfall från europeisk sida genom de första stegen mot en gemensam EU-militärmakt.

Ännu vet vi inte hur konstitutionens öde kommer att se ut framöver – men några saker står klara redan nu:

- Borgarklassen avslöjar sig gång på gång som hycklare – de vill gärna låta arbetarna komma med åsikter om dagspolitiken, men den parlamentariska demokratin är och förblir just en borgerlig demokrati, som aldrig kan tillåtas gå utanför det kapitalisterna önskar.
- Att Frankrike röstade nej betyder på intet sätt att kampen är avslutad. Nya folkomröstningar kan ordnas, man kan helt enkelt ignorera omröstningens utslag eller på andra sätt se till att driva igenom sin politik ändå.
- En seger för kampanjen mot EU-konstitutionen kommer inte att leda till ett rättvist eller jämlikt Europa. För att komma dit måste vi fortfarande ta upp kampen mot mycket mer grundläggande strukturer – vi måste rycka upp klassamhället med rötterna. För utan en revolutionär utveckling kommer varje seger för arbetarklassen att förintas så snart kapitalisterna och deras avlönade nickedockor i parlamenten har möjlighet till att göra det.